

ULLENSVANG HERAD

dok 83

Kultur og kyrkjedepartementet

Kyrkjeavdelinga
Postboks 8030 Dep.
0030 OSLO

Kultur og kyrkjedep.	
Saksno. 200605491	Date 23.11.06
Kode ki-501	Sch.

Dykkar ref.

Vår ref.
06/606-6

Arkiv
N-200/

Dato:
21.11.2006

Høyringsuttaling og retur av spørjeskjema

Vedlagt fylgjer høyringsuttaling og retur av spørjeskjema i utfylt stand frå Ullensvang herad.

Med helsing
Ullensvang herad

Tone Tveito Eidnes
Rådmann

Monica Hagen Hereid
Monica Hagen Hereid
1. sekretær

Sakshandsamar sin tlf: 53 67 15 00
Sakshandsamar si e-postadr.: mhhe@ullensvang.herad.no

Vedlegg: Utskrift av heradsstyresak 075/06 – NOU 2006:2 Staten og den norske kyrkje
Fleirtalsvedtak frå Ullensvang herad
Mindretalsframlegg frå Ullensvang herad

Hardanger

Postadr.:
5780 KINSARVIK

Telefon:
53 67 15 00

Telefaks:
53 67 15 01

Bankgiro:
3450.19.70400

E post:
postmottak@ullensvang.herad.no

Ullensvang herad

Sakspapir

SAKSGANG			
Styre, utval, del. vedtaksmynde.	Møtedato	Saksnr	Sakshands.
Heradsstyret	06.11.2006		TTEI

Endeleg vedtak i: Heradsstyret Saksansv.: Tone Tveito Eidnes	Arkiv: N-200 Objekt:	Arkivsaknr 06/606
---	---------------------------------------	-----------------------------

NOU 2006:2 STATEN OG DEN NORSKE KYRKJE

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsendar/Mottakar	Tittel
1	I	26.06.2006	Human-Etisk Forbund	Høyring av NOU 2006:2 Staten og den norske kyrkje
2	I	18.10.2006	Det kgl. kultur- og kirke departement	NOU 2006: 2 Staten og Den norske kyrkje - Høyring
4	I	27.10.2006	Kyrkjens arbeidsgjevar og interesseorganisasjon	Stat og kyrkje - KAs høyringssvar til NOU 2006:2
5	I	27.10.2006	Det kgl. kultur- og kirke departement	Staten og den norske kyrkje - spørsmål til høyringsinstansane

Vedlegg:

Dokument 5: Staten og den norske kyrkje – spørsmål til høyringsinstansane

Saksutgreiing:

Statskyrkjeordninga har vore omdiskutert i meir enn 150 år. Den har vore handsama av Stortinget fleire gongar og blitt inngåande vurdert av fleire offentlege og kyrkjelege utval. Til no har ikkje det vore tilstrekkeleg fleirtal på Stortinget for å oppheva ordninga. Den har blitt reformert gjennom ulike lovendingar som gradvis har gitt kyrkja større sjølvstende i høve staten. I 2002 vedtok Stortinget å be regjeringa om å oppnemna eit breitt samansett utval for å vurdere tilhøvet mellom stat og kyrkje. Fylkesmann Kåre Gjønnes vart oppnemnt som leiar av utvalet. Mandatet til utvalet var å gje grunnlag for å kunna treffa ei avgjerd om statskyrkjeordninga skulle først vidare eller avviklast. Mandatet la til grunn at Den norske kyrkja (Dnk) framleis skal vera ei bekjennande, misjonerande, tenande og open folkekyrkje. Utvalet skulle også vurdere finansieringsordning, gravferdsforvaltning og ordningar for freda og verneverdige kyrkjer. Det skulle også vurderast kven som skulle ha eigedomsretten til kyrkjer, kyrkjegardar og Opplysningsvesenets fond ved eit eventuelt opphøyr av statskyrkja.

Gjønnes-utvalet overleverte 31.01.06 utredninga med 3 hovudframlegg til korleis staten skal ordna sitt forhold til Dnk i framtida. Kultur- og kirke departementet (KKD) har sendt utgreiinga ut på høyring med frist for uttale til 1. desember 2006.

Kirkens arbeidsgjevar- og interesseorganisasjon (KA) har uttalt seg til utredninga. Rådmannen støttar seg og delvis til KA si uttale i sine vurderingar. Heradsstyret fekk og ei munnleg framstilling om utgreiinga ved Prost Knut Knutsen i møte den 25.09.06.

Kva tilhøve Den norske kyrkja skal ha til staten i framtida er eit stort og omfattande spørsmål å ta stilling til. Ikkje minst fordi det framleis er mange uavklara spørsmål om det skulle verta eit skilje mellom kyrkja og staten.

Organisering av Den norske kyrkja:

Gjønnes-utvalet legg opp til 3 alternative hovudmodellar for Dnk. Den grunnleggjande forskjellen mellom dei tre alternativa er det rettslege rammeverket og endringar i det øvste kyrkjestyret.

1. Grunnlovsforankra folkekyrkje:

Dnk vil halda fram som statskyrkje, anten som i dag eller med ytterlegare reformer innanfor dagens grunnlovsbestemmelsar. Det inneber at Kongen (regjeringa) er øvste kyrkjestyre og at staten gjennom dette er sikra fortsatt politisk kontroll og mynde over kyrkja.

2. Lovforankra folkekyrkje:

Grunnlova sine noverande reglar om statskyrkjeordninga vert oppheva. Det inneber at Kongen (regjeringa) ikkje fungerer som kyrkjestyre, noko som fører til større sjølvstende for Dnk som trussamfunn. Dnk blir eit sjølvstendig rettssubjekt, men får likevel ei særleg tilknytning til staten i høve andre trus- og livssynssamfunn, ved at Stortinget vedtek ei eigen kortfatta rammelov/kyrkjelov for Dnk.

3. Sjølvstendig folkekyrkje:

Dnk vil bli eit sjølvstendig trussamfunn på linje med andre trus- og livssynssamfunn i Noreg. Alle grunnlovsbestemmelsar om Dnk vert oppheva og all form for statleg styring i høve kyrkja vert avvikla. Det inneber at Dnk ikkje lenger vil vera ein del av statsforvaltninga, men vil bli forankra i trussamfunnslova.

Fleirtalet i Gjønnes-utvalet går inn for alternativ 2, ei lovforankra folkekyrkje, altså eit brudd på statskyrkjeordninga. KA går delvis inn for alternativ 1 og vil behalda statskyrkjeordninga, men med visse endringar i høve dagens ordning. KA støttar fleirtalet sitt ynskje om å gjera Dnk til eit nasjonalt rettssubjekt, slik dei lokale kyrkjeorganana no er organisert. Men KA meiner dette kan gjerast innanfor statskyrkjeordninga. KA ynskjer å styrka dei lokalkyrkjelege styringsorganana og peikar på at dette kan gjerast ved å slå saman til større forvaltningseiningar etter modell av td. interkommunalt samarbeid.

Statens trus- og livssynspolitik:

Den statlege trus- og livssynspolitikken kviler i dag på tre prinsipp: prinsippet om trus- og yringsfridom, statskyrkjeordninga og prinsippet om likehandsaming av trussamfunn. Prinsippa om trus- og yringsfridom og om likehandsaming av trussamfunn ligg fast uansett val av ny ordning. Dersom statskyrkjeordninga vert avvikla, går eit fleirtal i Gjønnes-utvalet inn for at ein skal ta inn ein ny paragraf i grunnlova om samfunnet sitt verdigrunnlag.

Eit anna spørsmål er kor langt likehandsaminga av trus- og livssynssamfunn skal gå, eller kor stor grad av særstilling Dnk bør ha i høve andre trus- og livssynssamfunn. Mange er opptekne av Dnk si rolle som kulturberar og kyrkja si integrerande funksjon i samfunnet, og at dette talar sterkt for ei særstilling av Dnk.

Finansiering av Dnk:

Utvalet strekar under at Dnk som ei landsdekkjande folkekyrkje må sikrast eit tilstrekkeleg og stabilt ressursgrunnlag. Uavhengig av val av modell må alle trus- og livssynssamfunn få offentleg støtte som gjer at dei kan oppretthalda den viktige samfunnsrolla dei har. Fleirtalet i utvalet meiner at det er behov for auka ressurstilgang til Dnk, noko som også KA og andre kyrkjelege organ har streka under.

Fleirtalet i utvalet rår til at det offentlege står for hovudfinansiering av kyrkja, dvs. at staten dekkjer løner m.m. for alle kyrkjelege tilsette, kommunale tilskot skal dekkja bygging, forvaltning, vedlikehald og drift av kyrkjebygg medan eit medlemsbidrag skal dekkja finansiering av sokneråda si øvrige verksemd. Eit mindretal går inn for at staten skal dekkja alle utgiftene og eit anna mindretal går inn for at hovudfinansieringa skal koma gjennom medlemskontingent supplert med offentlege tilskot til særskilde føremål. Utvalet har ikkje konkretisert nærare korleis dei ulike ordningane er tenkt gjennomført. KA ynskjer også å vidareføra det delte økonomiske ansvaret mellom stat og kommune, men med eit større ansvar lagt til kommunane med utgangspunkt i eit tilsvarande statleg tilskot. KA ynskjer å samla arbeidsgjevaransvaret for dei lokalt kyrkjeleg tilsette i eit lokalkyrkjeleg styringsorgan.

Når det gjeld freda og verneverdige kyrkjebygg, meiner eit fleirtal at det må etablerast ei særskild statleg kyrkjeantikvarisk støtteordning, uavhengig av val av organisasjonsmodell. KA meiner at staten bør ta det fulle økonomiske ansvaret for mellomalderkyrkjer og eit økonomisk delansvar for listeførte (verneverdige) kyrkjer.

Gravferdsforvaltninga:

Fleirtalet i utvalet rår til at gravferdslova vert endra slik at kommunen tek over ansvaret for gravferdsforvaltninga, ut frå tanken om at gravferd er ei allmenn oppgåve som bør ivaretakast av det offentlege. Utvalet sitt mindretal rår til at kyrkjeleg fellesråd beheld ansvaret. Dei peikar på at det ikkje er registrert noko ynskje i fleirtalet i befolkninga om å flytta dette ansvaret over på kommunen. KA ynskjer også at hovudtrekka i dagens gravferdsforvaltning vert vidareført.

Vurdering:

Det er vanskeleg å konkludera med ei tilråding i denne saka. Her vil det vera ulike vurderingar og oppfatningar som i hovudsak vil byggja på personleg tru og livssyn. Eg legg difor fylgjande prinsipp til grunn for vurderingane:

Dnk skal vera ein open og inkluderande folkekyrkje. Den skal, med utgangspunkt i dagens samfunn, kunna ta imot ulike menneske med ulike behov og ståstader. Det har til no vore ivareteke gjennom den fordeling av kyrkjeleg makt som me har i dag, mellom Konge, Storting, kyrkjemøtet, regjering og kyrkjestatsråd. Eg rår difor til at statskyrkjeordninga vert oppretthelde, men at det kan føretakast justeringar av dagens ordning.

Det er svært viktig at Dnk opprettheld ei stabil offentleg finansiering. Dei lokalkyrkjelege styringsorgana kan styrkast, men då må staten vidareføra sine økonomiske forpliktelsar gjennom statlege tilskot. Samarbeidet lokalt mellom kommune og kyrkja v/ kyrkjeleg fellesråd, fungerer godt.

Når det gjeld mellomalderkyrkjene, bør staten ta det fulle økonomiske ansvaret for dei. For dei listeførte kyrkjene bør staten ha eit økonomisk delansvar.

Gravferdsforvaltninga bør framleis liggja til kyrkjeleg fellestråd og ikkje overførast til kommunane.

Høyringssvaret skal førast inn i eit eige skjema. Eg viser til vedlegg i saka der svara er kryssa ut med utgangspunkt i rådmannen sine vurderingar.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Heradsstyret rår til at statskyrkjeordninga vert oppretthelde.
2. Heradsstyret rår til at gravferdsforvaltninga framleis skal liggja til kyrkjeleg fellestråd.
3. Heradsstyret rår til at kommunane framleis har ansvaret for kyrkjebygga, men at staten overtek det økonomiske ansvaret for mellomalderkyrkjene og eit økonomisk delansvar for listekyrkjene.
4. Heradsstyret sluttar seg til vedlagte høyringsfråsegn.

06.11.2006 HERADSSTYRET

Framlegg frå Bjørn Lothe (Sv):

1. *"Heradsstyret i Ullensvang ynskjer ein sekulær stat, og rår til at statskyrkjeordninga vert oppheva.*
2. *I Ullensvang bør gravferdsforvaltninga framleis liggja til kyrkjeleg fellestråd.*
3. *Kommunane må framleis ta ansvaret for mellomalderkyrkjene. Det er ein føresetnad at staten tek ein større del av den økonomiske delen."*

Framlegg frå Kjetil Kvalvik (Ap):

"Endring til pkt.2: Herada overtar gravferdsforvaltninga."

Bjørn Lothe trekte sitt framlegg til pkt. 2.

Røysting:

Framlegg frå Bjørn Lothe (Sv) Pkt. 1 fekk 8 røyster og fall. Rådmannen sitt framlegg Pkt. 1 vart vedteke med 13 røyster.

Framlegg frå Kjetil Kvalvik (Ap) Pkt. 2 fekk 8 røyster og fall. Rådmannen sitt framlegg Pkt. 2 vart vedteke med 13 røyster.

Framlegg frå Bjørn Lothe (Sv) Pkt. 3 fekk 4 røyster og fall. Rådmannen sitt framlegg Pkt. 3 vart vedteke med 17 røyster.

Rådmannen sitt framlegg Pkt. 4 vart vedteke med 13 mot 8 røyster.

HST-075/06 VEDTAK:

1. Heradsstyret rår til at statskyrkjeordninga vert oppretthelde.
2. Heradsstyret rår til at gravferdsforvaltninga framleis skal liggja til kyrkjeleg fellestråd.
3. Heradsstyret rår til at kommunane framleis har ansvaret for kyrkjebygga, men at staten overtek det økonomiske ansvaret for mellomalderkyrkjene og eit økonomisk delansvar for listekyrkjene.
4. Heradsstyret sluttar seg til vedlagte høyringsfråsegn.

STAMP
KRIFF

Ullensvang herad

14/11-06 M. H. Heriel

Staten og Den norske kirke - Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans:

ULLENSVANG HERAD	
30 OKT. 2006	
Arkivsaknr. 06/606	Dok.nr. 5
Ip.nr. CB/7600	Arkiv. 200
Saksh. TTEI	U.off. S.

Type høringsinstans

- Kommune
 Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
 Prost/biskop
 Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
 Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
 Annen offentlig instans
 Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

- * prinsippet om tros- og ytringsfrihet
- * prinsippet om like handsaming av trussamfunn
- * statskyrkjeordninga

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
 Bør avvikles
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
 Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
 Lov om trossamfunn
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
 Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
 Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
 Offentlig finansiering uten medlemsavgift
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
- De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
- Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
- Det humanistiske verdigrunnlaget
- At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
- Kommunen
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
- Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

→ NB! Staten bør ha det økonomiske ansvaret for mellomalderkyrkjene og eit økonomisk delansvar for Liste kyrkjene.

Ullensvang herad.

Mindre tals framlegg : 8 mot 13 røyster

Staten og Den norske kirke - Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans:

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
- De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
- Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
- Det humanistiske verdigrunnlaget
- At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
- Kommunen
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
- Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Vet ikke / ønsker ikke å svare